

Сохач Артем Олександрович

магістр групи 281м–18–1

Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», Україна,

Донець Наталія Іванівна

асистент кафедри прикладної економіки, підприємництва та

публічного управління

Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», Україна

ВПЛИВ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ НА СТАЛИЙ РОЗВИТОК ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

На сьогоднішній день, в Україні активно відбувається реформа органів місцевого самоврядування та процес децентралізації, запроваджується планування довготривалого сталого розвитку об'єднаних територіальних громад (ОТГ) завдяки стратегічному підходу.

Засіб об'єднання різних суб'єктів територіального розвитку, підвищення конкурентоспроможності регіонів, зміцнення їх фінансової спроможності, виконання усіх завдань і заходів стало можливим лише завдяки стратегічному плануванню та децентралізації. У 2015 р. були створені перші об'єднані територіальні громади, які у майбутньому повинні стати одиницею ефективної системи влади в Україні. З цього часу ОТГ отримали права та повноваження, зовнішні ресурси, а найголовніше – власні ресурси [1].

Як зазначає Беззубко І.В., процес децентралізації – спосіб територіальної організації влади, коли держава передає права та повноваження структурам місцевого чи регіонального рівня. Цілі децентралізації: підвищення рівня задоволення соціально-економічних потреб мешканців об'єднаної територіальної громади, поліпшення матеріальної інфраструктури, підвищення рівня зайнятості населення територіальної громади, забезпечення зростання місцевої економіки [2]. В умовах децентралізації повинна бути створена модель стратегічного планування, в базис якої буде закладено самостійність ОТГ у сфері питань соціального, економічного розвитку, нормотворча діяльність.

Стратегічне планування це управлінський процес, який передбачає визначення цілей розвинення, розробку стратегії, аналіз усіх факторів та чинників та зовнішнього середовища. Варто погодитись з Шаровим Ю., що планування являє собою «визначення параметрів управлінського процесу на основі порівняння інформації про потреби зовнішнього середовища в результатах діяльності та його можливостей з урахуванням розвинення самого суб'єкта, спрямованого на досягнення поставленої перед системою мети» [3].

В той же час стратегічне планування – процес, який покликаний забезпечити вирішення питання сталого розвитку об'єднаної територіальної громади. Як зазначає Савчук С.В., завдяки процесу децентралізації посилюється роль стратегічного планування для забезпечення сталого розвитку ОТГ, який трактується як розвиток, що задовольняє потреби сьогодення, потреби людей які мешкають в об'єднаній територіальній громаді та не ставить під загрозу потреби майбутніх поколінь [3]. Сталий розвиток забезпечується поєднанням таких складових: соціальних (створення самостійності мислення населення, ефективного задоволення суспільних потреб); економічних (створення робочих місць, нові ринки збуту, підвищення рівня ВВП на одну особу); екологічних (ощадне ставлення до запасів енергетичних та інших ресурсів).

Із розширенням повноважень наданих органам місцевого самоврядування, зростає їх відповідальність перед населенням об'єднаної територіальної громади. Тому чітко окреслюється стратегія, дії, що сприятимуть ефективній взаємодії між органами місцевого самоврядування та людьми, які живуть в ОТГ. Практика доводить, якщо населення об'єднаної територіальної громади активно бере участь у розробці стратегічного документа, стають безпосередніми учасниками процесу – це є гарантією його успішного виконання, тому що розроблена таким чином стратегія відображає інтереси усіх громадян. Саме громадське обговорення має стати силою, яка встановить партнерські відносини між населенням ОТГ і місцевими органами влади, дасть змогу приймати важливі та спільно погоджені рішення для реалізації стратегії розвитку.

За вимогами чинного законодавства усі регіони України розробили стратегії регіонального розвитку до 2020–2025 років. Регіони отримали можливості для забезпечення їх сталого розвитку, а також посилення фінансової сторони місцевих органів. Концепція сталого розвитку ОТГ охоплює декілька важливих компонентів, а саме: збільшення обсягу виробництва для того, щоб поліпшувалась економіка, а це значить, що буде збільшуватись і кількість робочих місць; здолати проблему недостачі коштів.

Стратегічне планування загалом є необхідною умовою поступального та сталого розвитку об'єднаних територіальних громад в умовах децентралізації, адже це дозволяє ефективно управляти коштами на місцевому рівні, це найбільш ефективний спосіб реагування на невизначеність середовища в сучасних умовах. Стратегічне планування в умовах децентралізації дозволяє збільшити конкурентоспроможність і фінансову незалежність ОТГ замість орієнтації на державну допомогу.

Отже, успішна реалізація стратегічного плану в умовах децентралізації передбачає: – активне залучення громадян до вирішення територіальних проблем; – визначення пріоритетних напрямів соціально-економічного розвитку ОТГ; – вдосконалення системи моніторингу і оцінки реалізації стратегічного плану; – підвищення прозорості процесу стратегічного планування; – узгодження думки з усіма зацікавленими сторонами реалізації стратегічного плану.

Бібліографічні посилання

1. Бородіна О.А. Теоретичні та практичні аспекти стратегічного планування в умовах децентралізації / О.А. Бородіна // Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності. – 2016. – №7. – С. 104–111.

2. Беззубко Б.І. Розвиток державних механізмів стратегічного планування територій в умовах децентралізації / Б.І. Беззубко // Публічне адміністрування: теорія та практика. – 2015. – №2. – С. 12–19.

3. Савчук С.В. Особливості стратегічного планування в умовах бюджетної децентралізації / С.В. Савчук // Гроші, фінанси та кредит. – 2016. – №7 – С. 38-43.